

ραιτέρω ούποιται τὸ μνῆμα τοῦ Καραϊσκάκη, δότις ἐδοξάσθη καὶ ἀπέθανεν ἐφ' οὐ ἐδάφους δροσιζόμεθα καὶ ζῶμεν.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ.

Η ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΠΟΛΟΝ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Ἐγένετο τέλος γνωστὴ ἡ τύχη τῆς περὶ τῶν πόλους ἀμερικανικῆς ἐκδρομῆς τῆς διοικουμένης ὑπὸ τοῦ ὑποπλοιάρχου Greely ἀλλ᾽ ὁ φόρος ὁ ἐν ταῖς Ἕνωμέναις Πολιτείαις διασπαρεῖς ἔνεκα τῆς τόσῳ μακρᾶς ἀδεβαιότητος περὶ αὐτῆς, ἀποδεικνυται ὅτι συχνῶς κατὰ μέγα μέρος βάσιμος. Ἐκ τῶν πέντε καὶ εἴκοσι προσώπων τῆς ἐκδρομῆς ἐπτὰ μόνον ἀγευρέθησαν ζῶντα, καὶ ἐκεῖνα δὲ μικροῦ δεῖν ἐλαδον τὴν τύχην τῶν συντρόφων των, ἐκνύφιστατο ἔτι δύο ήμερῶν βραδύτης περὶ τὴν ἀνέύρεσίν των.

Οἱ ἐκδρομόντες ἀπὸ τριῶν ἥδη ἐτῶν διεμενον εἰς τὰ ὑψηλὰ πλάτην ἦσαν οἱ μόνοι ἐπιχειρήσαντες ἔξερεύησιν περὶ τοὺς πόλους ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν ἔτει 1878 μετεωρολογικοῦ συνεδρίου τῆς Ρώμης. Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1881 εἶχον φανῆ εἰς μίαν ἄκραν τοῦ ὄρμου Δισκοθερύ, ἔκποτε δὲ οὐδεμία εἰδῆσις ἀφίκετο περὶ αὐτῶν. Δύο ἀπόπειραι πρὸς ἀκέρεσιν αὐτῶν ἐνκαύμησαν. Ἡ δὲ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἔσχε τραγικὸν τέλος, καθ' ὁ τὸ πλοιον Πρωτεὺς ἐθραυσθῆ ὑπὸ τῶν πάγων καὶ μετὰ μεγάλης δυσκολίας διεσθήθη τὸ πλήρωμα. Ἀμφότεραι αἱ ἀτυχίαι ἥρξαντο ἀνησυχοῦσαι τὸ δημόσιον, διὸ καὶ ἀπεφάσισαν νὰ συγενώσωσι τὰς προσπαθείας των πάσαι αἱ ναυτικαὶ δυνάμεις πρὸς τελευταῖον ἀποφασιστικὸν ἀγῶνα. Τοία πλοῖα, ὁ Αλέρτος, ἡ Θέμις, καὶ ὁ Bear, ἀπέλευσαν τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν περὶ ἀρχὰς Μαΐου συγνώθησαν ἐν τῷ ὄρμῳ τοῦ Δισκοθερύ, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς τῆς Γροελάνδης, καὶ παρελθόντα τὸν λιμένα Μελβίλλ, εἰσεχώρησαν εἰς τοὺς πορθμοὺς τοὺς χωρίζοντας τὴν Γροελάνδην ἀπὸ τῶν πρὸς δυσμάς γαιῶν. Ὁ χειμῶν ἡτο δριμύτατος καὶ μακρότατος, καὶ ἡ θάλασσα παρουσίαζε ἐμπόδια πλεῖστα δσα.

Τὴν 22 Ιουνίου ἡ Θέμις καὶ ὁ Bear, προσήραξαν εἰς τὴν νῆσον Brewort. Διερευνῶντες τὰ ἐσώτερα, εύρον ἐπὶ μιᾶς τῶν κορυφῶν τῆς νῆσου γνωστοποίησιν τοῦ ὑποπλοιάρχου Greely, ἀγγέλλοντος διτοτείχεν ἀναχωρήσει ἐκεῖθεν περὶ τὸν Οκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, διὰ μεταξύ τὸ ἀκρωτήριον Σαδίν. Πλησίον ὅντος τοῦ ἀκρωτηρίου, ἀπέστειλαν λέμβον ὑπὸ τὸν ἀρχιμηχανικόν, ἣτις μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθεν ἀναγγέλλουσα τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἐκδρομέων ἐπτὰ μόνον εὑρίσκοντο ἔτι ἐν τῇ ζωῇ, ἀλλὰ γυμνοὶ καὶ κακῶς ἔχοντες. Ἡ λέμβος ἐπανέλαβε τὴν πορείαν

τῆς φέρουσα μετὰ τοῦ διοικητοῦ ἔνα ιατρὸν καὶ ἓνα ἄξιωματικόν, τρόφιμα, φάρμακα καὶ ἐνόμυμα. Οἱ ἐπιζώντες ἦσαν εἰς ἀσθενεστάτην κατάστασιν. Κεκαλυμένος ὑπὸ μηλωτῆς, μὲ γενειάδα καὶ κόμην ἀπεριποίητον, μὲ κοιλωθέντας ὀφθαλμούς, ἀγωνιζόμενος διὰ θηγανούσης φωνῆς νὰ λαλήσῃ εὐκρινῶς, ὁ ὑποπλοιάρχος Greely μόλις είχε δύναμιν νὰ κρατηθῇ ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ τῶν γονάτων του. Παρὰ αὐτὸν οἱ σύντροφοί του εύρισκοντο εἰς τὸ μὴ περιτέρω τῆς ἀθλιότητος. Ἡ ἐντύπωσις τῆς καταστροφῆς ταύτης ὑπῆρξε τέσσαρα βαθεῖα, ὥστε καὶ οἱ γενναιότατοι μεταξὺ τῶν σωτήρων δὲν ἡδυνήθησαν νὰ μὴ χύσωσι δάκρυα. Παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ὑποπλοιάρχου ἔκειτο ὁ δεκανεύς "Ελλισον, μὲ παγωμένας χεῖρας καὶ πόδας, ἀνίκανος νὰ ὑφίστη τὴν κεφαλήν μετ' αὐτὸν εἰς στρατιώτης, θηγανων τῆς πείνης. Ο δεκανεύς ἡμέρας μόνον ἐπέζησε.

Ἡ ἐκδρομὴ περὶ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1883 καὶ μετὰ δύο διαχειμάστεις είχεν ἐγκαταλίπει τὴν Δισκοθερύ θέσιν τῆς ἐν τῷ λιμένι. Οἱ ἔξερευνται ἡδυνήθησαν νὰ πλεύσωσι πρὸς μεσημβρίαν μέχρι τῆς 29 Σεπτεμβρίου, μετ' ὁ ἀφέθησαν νὰ φέρωνται ὑπὸ τῶν πάγων τὴν 21 Οκτωβρίου ἐγκατέστησαν ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ πορθμοῦ Σμίθ. Μέχρις ἐκείνης τῆς στιγμῆς οἱ πάντες είχον καλῶς, ἀλλὰ δὲν είχον πλέον εἰμὴ διὰ 40 ἡμέρας ζωτροφίας. Εύρον πρὸς τούτους ἐπὶ τῆς ὁδοῦ των βεβλαμμένα τινὰ τρόφιμα, λείφανα προγενεστέρων ἀποστολῶν αἱ ἀσθενεῖς αὐταὶ προμήθειαι διήρκεσαν μέχρι τῆς 14 Μαΐου, μετ' ὁ ἡγυράσθησαν νὰ τρέφωνται διὰ βρασμένων δερμάτων φάγης, διὰ θαλασσίων λειχήνων καὶ καρίδων, ἀτινα ἔκποτε προύμηθεύοντο. Ὁ πρῶτος θάνατος συνέβη τὸν Ιανουάριον οἱ λοιποὶ 15 ἡχολούθησαν τὸν Απρίλιον, Μάιον καὶ Ιούνιον.

Τόσαι: συμφορά, τόσος ἡρωϊσμὸς καὶ ἐγκαρτέρησις, δὲν ὑπῆρξαν ἀνωφέλεις οἱ ἐκδρομόντες καταρθωσαν κανὸν νὰ σώσωσι τὰ ἡμερολόγια των, ἐξ ὧν μεγάλως ὡφεληθήσεται ἡ γεωγραφία.

Φαίνεται ὅτι ἡ καταστροφὴ αὐτῇ, ἐπακόλουθησα μετὰ τὴν πανωλεθρίαν τῆς «Jeannette», ἐγείρει σήμερον ἐν Αμερικῇ ζωηρὰν διαμαρτυρίαν ἐναντίον τῆς ἐπαναλήψεως τῶν εἰς τοὺς πόλους ἔξερευνησεων. Βέβαιον είνε ὅτι μετ' ὅλας τὰς θυσιασθείσας ζωάς πρὸς κατάκτησίν του, ὁ πόλος διατελεῖ πλέον ἡ ποτὲ ἀπόστιτος.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ